

Коментари / предложения по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), публикуван за обществено обсъждане на 27.02.2023г.

По § 10: 3. Създава се нова ал. 5:

„(5) Към декларацията по ал. 4 се прилагат документи, от които може да бъде установено, че физическите лица, посочени за действителни собственици, попадат в обхвата на дефиницията по § 2, ал. 1 от допълнителните разпоредби.“

Считам, че изискването не следва да се ограничава само до хипотезите на §2, ал. 1 от допълнителните разпоредби. Предложената разпоредба ще изключи изискване за предоставяне на документи в случаи, при които лица на висша ръководна длъжност се посочват като действителни собственици (хипотеза на §2, ал. 5 от **Допълнителните разпоредби на ЗМИП**).

В тази връзка и с цел избягване на възможни интерпретации кога следва да се предоставят документи, предлагам текстът да бъде променен на „(5) Към декларацията по ал. 4 се прилагат документи, от които може да бъде установено, че физическите лица, посочени за действителни собственици, попадат в обхвата на съответните дефиниции по § 2 от допълнителните разпоредби.“

По § 11: Създава се чл. 63а:

„Чл. 63а. (1) Лицата по чл. 4 и органите и администрациите по чл. 63, ал. 11 уведомяват Агенцията по вписванията, когато при изпълнение на задълженията си установят несъответствие между събраните от тях данни за действителните собственици на дадено лице, което е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, и вписаните в съответния регистър данни за действителните собственици на същото. Лицата по чл. 4 и органите и администрациите по чл. 63, ал. 11 прилагат към уведомлението всички налични документи, относими към установеното несъответствие. Уведомяването се извършва в срок до четиринадесет дни от установяване на несъответствието.

Моето разбиране е, че посредством *Уведомяването се извършва в срок до четиринадесет дни от установяване на несъответствието.* се цели въвеждане на подход, обособен в чл. 16а, ал. 1, параграф първи от *„Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing“* (Draft, 05.12.2022г.).

Както обаче може да бъде установено, текстовете на горепосочения Проект за Регламент обособяват цялостно процес, чрез който:

1. се определя времеви срок от 28 дни в нормативен документ, касаещ превенция изпирането на пари и финансирането на тероризма, при който лицата по чл. 61, ал. 1 и чл. 62, ал. 1 ЗМИП следва да предприемат действия за актуализиране на информацията при промяна на действителните си собственици пред съответния регистър (чл. 45, ал. 1а от Проекта за Регламент);
2. се вменява на задължените лица горепосоченото задължение в рамките на 14 дни да се уведомят съответният регистър на действителните собственици за несъответствие;
3. се обособяват изключения:

- изискването за уведомяване относно несъответствие не следва да се прилага от определен кръг задължени лица в процеса на установяване на правното положение на техен клиент или когато техните ангажименти са свързани с правна защита или представяне на клиента при или по отношение на съдебни дела, включително предоставяне на съвети за избягване на такива (чл. 16а, ал. 1, параграф втори от Проекта за Регламент);
- с изключение на случаите, при които спрямо клиент се прилагат разширени мерки за комплексна проверка съгласно чл. 35 ЗМИП, се допуска, при определени условия, задължено лице да уведоми клиента за установеното несъответствие и да поиска разяснение. Също така се допуска в рамките на 14 дни след получаване на уведомлението от задълженото лице съответния клиент да предприеме самостоятелни действия за актуализация на информацията в съответния регистър. В случай, че клиентът не предприеме действия в рамките на тези 14 дни, тогава задълженото лице следва да предприеме действия по уведомяване на съответния регистър. (чл. 16а, ал. 2 от Проекта за Регламент).

Накратко – ЗИД по ЗМИП предлага императивно въвеждане на времеви срок за уведомяване на Агенция по вписванията от задължените лица, без обаче да отчита наличието / възможностите за определени изключения и по-рационален подход.

Както е посочено в § 3 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП, законът въвежда изисквания на Директива (ЕС) 2018/843. На практика, текстовете на Директивата изискват задължените лица да уведомят при установено несъответствие съответния регистър на действителните собственици (т.е. Агенция по вписванията в случая на Република България). Текстовете обаче не определят срокове за подобно действие.

Направено проучване в практиките на други държави – членки показва, че са налице сходни текущи процеси за изключения, посочени в Проекта на Регламента – задълженото лице може да се обърне към клиент и да уточни естеството на несъответствието или да напомни на клиент, че има подобно задължение, преди да предприеме действия към уведомяване на съответния регистър. Също така са налице пояснения какво точно следва да се приема за несъответствие – технически разминавания например не следва да се считат за „несъответствие“. Не може да бъде установено наличие на обособен времеви срок, при който задължено лице следва да уведоми съответния регистър за несъответствия.

В допълнение - преглед на Mutual Evaluation Report on Bulgaria (MER), изготвен от MONEYVAL, не установи да има констатации, свързани със срокове от време при уведомяване за несъответствие от задължените лица. Налице е констатирано неразбиране от лицата по чл. 61, ал. 1 ЗМИП за наличие на срок от 7 дни, при който промени в действителните собственици следва да се посочат пред вписване в Агенция по вписванията:

717. Whilst the 7 days deadline is short, the private sector appears to have limited knowledge of the obligation to file changes in beneficial ownership information in the given timeframe and the Registry Agency have no enforcement function to check that filings are made when information changes.

Предвид горепосоченото считам, че въвеждане на императивно изискване към задължените лица да уведомяват Агенция по вписванията в рамките на 14 дни при установяване на несъответствие ще доведе до ненужна допълнителна административна тежест, както и

донякъде може да се счита за прехвърляне на ангажимент към задължените лица, без същевременно Република България да е подобрила достатъчно самите процеси за разкриване на действителни собственици. Както може да бъде установено, ЗИД по ЗМИП не обособява елементи на рисково-базиран подход, а налага задължително докладване в кратък срок от време без значение от естеството на несъответствие (например техническа грешка в дата на раждане следва да се третира по идентичен начин с цялостно несъответствие на информацията за действителен собственик).

В тази връзка предлагам или да бъдат транспонирани напълно текстовете от Проект за Регламент, обособяващи и възможности за подход / изключения по отношение уведомяване за несъответствия, или предложеното изречение „Уведомяването се извършва в срок до четиринадесет дни от установяване на несъответствието.“ да бъде премахнато.

С уважение,

Ивайло Йочев